

H.J. McQuay en R.A. Morre: Epidural corticosteroids for sciatica. In: An Evidence-Based Resource for Pain Relief. Ed. McQuay HJ en Moore RA. Oxford University Press, Oxford, New York, Tokyo, 216-218 (1998)

J. Van Zundert et al.: Conclusions: value of epidural cortisosteroid injections in low back pain and sciatica. *Pain Digest* **9**, 248-251 (1999)

J. Van Zundert et al.: Current use of epidural corticosteroids in Belgium: results of a recent survey. *Pain Digest* **9**, 228-229 (1999)

J. Van Zundert et al.: Safety of epidural steroids in daily practice: evaluation of more than 4.000 administrations. *Int. Monitor. Reg. Anaesth. Pain Ther.* **12**, 122 (2000)

FLASH

- De auteurs van een artikel in *Pharma Selecta* [**17**, 2-5 (2001)] melden dat in meerdere gerandomiseerde, placebo-gecontroleerde studies de doeltreffendheid van **immuuntherapie via subcutane injectie bij allergische rhinitis** is aangetoond [zie ook Folia april 2000]. Het ging in deze studies om patiënten met IgE-gemedieerde allergie ten opzichte van een goed gedefinieerd allergeen; de resultaten tonen een grotere doeltreffendheid in geval van allergie aan één enkel allergeen dan bij allergie aan meerdere allergenen. De resultaten van studies met andere toedieningswegen, b.v. sublinguale toediening, zijn tegenstrijdig. Immuuntherapie via subcutane injectie is gecontra-indiceerd in geval van immuundeficiëntie, van chronisch hart- of longlijden, en van herhaalde systemische reacties tijdens de behandeling, alsook bij patiënten op β -blokkers.

Gezien het risico van anafylactische shock en gezien het gebrek aan degelijke vergelijkende studies met de klassieke medicamenteuze behandeling [zie Folia januari 1999] blijven we bij het standpunt dat immuuntherapie via injectie bij allergische rhinitis enkel mag worden overwogen wanneer de klassieke behandeling niet verdragen wordt of ondoeltreffend is, en voor zover de contra-indicaties en voorzorgen bij gebruik worden gerespecteerd.